
Advies

Wijzigingen aan het Soortenbesluit

Advies over wijziging van diverse bepalingen van het Soortenbesluit

Datum van goedkeuring	24/09/2026
-----------------------	------------

Volgnummer	2026 023
------------	-----------

Coördinator + e-mailadres	Kathleen Quick, kathleen.quick@minaraad.be
---------------------------	--

Inhoudstafel

Inhoudstafel.....	2
Krachtlijnen	3
Procesbeschrijving	4
Wijzigingen aan het Soortenbesluit.....	5
1 Wijzigingen in het kader van aanpak voor invasieve uitheemse soorten.....	5
1.1 Situering.....	5
1.2 Aanbevelingen	6
2 Wijziging van het statuut van wolf	7
2.1 Situering.....	7
2.2 Aanbevelingen	7
3 Overige aanbevelingen.....	11
3.1 Digitalisering (wijziging bijlage 3).....	11
3.2 Conformiteit aan verdrag van Aarhus	12

Krachtlijnen

De Minaraad behandelt met dit advies enkele aspecten met betrekking tot de wijzigingen aan het Soortenbesluit, waaronder de wijzigingen in het kader van de aanpak van wasbeer, het statuut van de wolf, digitalisering en conformiteit aan het Verdrag van Aarhus. Over de wijzigingen aan de status van wolf raakten de raadspartners het niet eens en werden standpunten ingenomen (zie hiervoor het advies). Voka en UNIZO onthouden zich bij het volledige advies.

Wat betreft de wijzigingen aan de aanpak van invasieve uitheemse soorten vraagt de Minaraad om op korte termijn een beheerregeling voor wasbeer op te maken in overleg met alle betrokken actoren en te zorgen voor een gebiedsdekkende aanpak. De Raad stelt voor om de toevoeging inzake gesloten pootomhullende vallen via een punt d) aan bijlage 2C, punt 5°, te wijzigen en om randvoorwaarden voor het kwaliteitsvol en ethisch gebruik van deze vallen toe te voegen aan bijlage 3/1, van het Soortenbesluit. De Raad vraagt eveneens om de definitie van judasdier op te nemen bij de definities in artikel 1, en deze definiëring te beperken tot de groep van invasieve uitheemse soorten.

In verband met digitalisering vraagt de Raad om ook de mogelijkheid van een analoge optie open te houden.

Bijkomend vraagt de Raad, naar aanleiding van arrest van 8 februari 2024 (nr. RvVb-A-2324-0435, kleiputten van Terhagen) om ook artikel 22, van het Soortenbesluit aan te passen en dit zodanig dat de uitwerking ervan proportioneel blijft en de reikwijdte duidelijk afgebakend wordt.

Voka en UNIZO onthouden zich bij dit advies.

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	31 juli 2026
Naam adviesvrager + functie	Jo Brouns, Vlaams minister van Omgeving en Landbouw
Rechtsgrond van de adviesvraag	Artikel 51, §1, van het decreet Natuurbehoud en artikel III.94, §2, van het Bestuursdecreet
Adviestermijn	30 dagen
Samenwerking	Nvt.
Overlegcommissie	Werkgroep Biodiversiteit en Ecosystemen
Betrokken experts	Nvt.
Vergaderingen: soort + datum	– WG Biodiversiteit en Ecosystemen, 10 september 2026 – Raadszitting 24 september 2026

De Minaraad ontving deze adviesvraag op 31 juli 2026. Een eerste werkcommissie hierover vond plaats op 10 september. Verdere afwikkeling van dit dossier verliep via bilaterale aftoetsing.

Wijzigingen aan het Soortenbesluit

Voka en UNIZO onthouden zich bij dit advies.

1 Wijzigingen in het kader van aanpak voor invasieve uitheemse soorten

1.1 Situering

- [1] **Soortenbesluit, hoofdstuk 4/1. en bijlage 3/1.** Hoofdstuk 4/1 werd in 2019 aan het Soortenbesluit toegevoegd en regelt de aanpak van uitheemse soorten. Afdeling 1, behandelt de voor de (Europese) Unie invasieve uitheemse soorten, conform verordening 1143/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten. Op grond van afdeling 2, artikel 31/10, kan er ook een lijst van voor het Vlaamse Gewest zorgwekkende invasieve uitheemse soorten worden vastgesteld, op voorstel van de minister.

Bijlage 3/1 bepaalt de mogelijkheden van bestrijding van in het wild voorkomende uitheemse soorten, de uitvoering ervan in de tijd, de middelen ervoor en een regeling voor het bekomen van afwijkingen.

- [2] **Een kader voor de aanpak van invasieve uitheemse soorten.** In 2022 publiceerde het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek een eerste rapport over de aanpak van invasieve uitheemse soorten.¹ Wasbeer wordt daarin vermeld onder de groep soorten die *“in beperkte mate gevestigd zijn in Vlaanderen. In sommige gevallen bestaat het verspreidingspatroon uit een combinatie van enkele bolwerken waar zich grote populaties hebben ontwikkeld, met kleine of onduidelijke populaties die verspreid voorkomen. In andere gevallen gaat het om soorten die heel diffuus in Vlaanderen worden vastgesteld, waarbij vermoed kan worden dat op sommige locaties sprake is van (beginnende) vestiging, maar op andere locaties niet.”*²

Volgens dit rapport zijn dit soorten die *“een op maat gesneden, toegewijde aanpak vergen. Die aanpak kan bestaan uit een combinatie van beheer (bv. in kerngebieden), snelle respons (bv. buiten kerngebieden) of nulbeheer. Deze soorten zijn dan ook uitgelezen kandidaten voor de opmaak van beheerregelingen, waarbij doelstellingen, middelen en verantwoordelijkheden worden vastgelegd per gebied, in overleg met lokale actoren. Een dergelijke beheerregeling focust zich op een totaalaanpak, en zou daarmee zeer analoog zijn aan een soortbeschermingsplan.”*

¹ 2022. INBO. D'hondt B, Hillaert J, Devisscher S, Adriaens T (2022). Een kader voor de aanpak van invasieve uitheemse soorten in Vlaanderen: een prioritering voor het natuurbeleid (PriUS). Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2022 (36). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

² 2022. INBO. D'hondt B, Hillaert J, Devisscher S, Adriaens T (2022). Een kader voor de aanpak van invasieve uitheemse soorten in Vlaanderen: een prioritering voor het natuurbeleid (PriUS). Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2022 (36). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel., p. 56.

1.2 Aanbevelingen

[3] **Maak op zeer korte termijn een beheerregeling voor wasbeer op.** De Minaraad kan akkoord gaan met de voorgestelde wijzigingen aan het Soortenbesluit in het kader van de aanpak van wasberen in Vlaanderen. De Raad verwijst evenwel naar de aanbevelingen in het bovenvermelde INBO-rapport en beveelt aan om op zeer korte termijn een beheerregeling op te maken voor wasbeer, en dit in overleg met alle actoren. Volgens de Minaraad moeten in een dergelijke beheerregeling volgende zaken aan bod komen:

- Het Agentschap voor Natuur en Bos moet hierin een coördinerende rol opnemen voor snelle interventie op openbaar én privéterrein en daar ook de nodige middelen voor vrijmaken;
- Voldoende aandacht besteden aan communicatie en sensibilisatie gezien de potentiële gevoeligheid van bestrijding van deze soort;
- Transparante communicatie over doelstelling, werkwijze en resultaten van het beheer is essentieel om ook de burger als noodzakelijke stakeholder te versterken;
- Monitoring, evaluatie en rapportering om een adaptief en adequaat beheer mogelijk te maken steeds gestoeld op de nieuwste wetenschappelijke inzichten.

[4] **Zorg voor een gebiedsdekkende aanpak voor wasbeer.** De Minaraad kan zich vinden in de voorgestelde omkadering voor de aanpak van wasbeer, met name via gecertificeerde systemen, verplichte opleiding, snelle controle-intervallen en een humane afhandeling van gevangen dieren.

De Raad vraagt wel om aandacht voor de praktische uitrol. . De Europese exotenverordening, die aan de basis ligt van deze wijziging, stelt vroegtijdige detectie en snelle interventie voorop om populaties beheersbaar te houden. De Raad vraagt daarom om ook op vraag van derden, deze personen toe te laten om deze vallen te gebruiken op private terreinen (inclusief terreinen onder natuurbesluit), en dit om versnippering van beheer op terrein tegen te gaan.

[5] **Wijzig de aanpak met betrekking tot het gebruik van de gesloten pootomhullende vallen voor wasbeer.** De gesloten pootomhullende val is een selectief en niet-dodend vangmiddel. De constructie maakt de val in de praktijk soortspecifiek voor wasbeer, en eventuele niet-doelsoorten kunnen levend en ongedeerd worden vrijgelaten. Er is dan ook geen inhoudelijke reden om het gebruik ervan te beperken.

De Minaraad vraagt daarom volgende aanpassingen met betrekking tot wijzigingsartikel 8:

- Om bij toevoeging van een punt d) aan bijlage 2C, punt 5°, enkel volgende zin op te nemen "*gesloten pootomhullende vallen voor de bestrijding van wasberen*", als toegelaten middel en dit dus zonder koppeling aan een individuele aanstelling door het Agentschap en zonder bijkomende voorwaarden (zie verder hieronder);
- Dat de randvoorwaarden voor het gebruik ervan worden opgenomen in bijlage 3/1, van het Soortenbesluit. Meer specifiek vraagt de Minaraad om volgende

objectieve voorwaarden voor kwaliteitsvol en ethisch gebruik op te nemen, met name “*certificering van de val, verplichte opleiding van de gebruiker, korte controle-intervallen, humane afhandeling van gevangen dieren en registratie van de vangsten*”. Een latere beheerregeling kan die voorwaarden verder verfijnen of gebiedsgericht inperken, conform artikel 31/8.

- [6] **Voeg ‘judasdier’ toe aan de definities in artikel 1, van het Soortenbesluit.** Art. 3, van het wijzigingsbesluit wijzigt artikel 31/5 van het Soortenbesluit. Er wordt aan dit artikel een paragraaf 4 toegevoegd, waaronder een beschrijving van wat met een ‘judasdier’ wordt bedoeld. De Raad beveelt aan om deze definitie op te nemen bij de andere definities uit artikel 1, van het Soortenbesluit. De Raad vraagt om hierbij deze definiëring te beperken tot de groep van invasieve uitheemse soorten om interferentie met andere regelgeving rond lokdieren te vermijden.
- [7] **Technische aanpassing wijzigingsartikel 6.** Wijzigingsartikel 6, verwijst naar artikel 43, punt 2 van het Soortenbesluit. Dit moet artikel 43, tweede lid, punt 2, zijn.

2 Wijziging van het statuut van wolf

2.1 Situering

- [8] **Europees.** De voorgestelde verschuiving van de wolf van categorie 3 naar categorie 2 in bijlage 1 van het Soortenbesluit gebeurt in navolging van de wijziging van de Europese beschermingsstatus (richtlijn 2025/1237, van bijlage IV naar bijlage V van de Habitatrichtlijn).

2.2 Aanbevelingen

- [9] **Ook wijzigingen aan de bijlagen van het decreet Natuurbehoud nodig.** De Minaraad wijst erop dat wolf ook is opgenomen in bijlage II, van het Natuurdecreet. Ook hier zal een wijziging moeten worden doorgevoerd.
- [10] **Over de voorgestelde wijziging aan het Soortenbesluit.**

Standpunt Natuurpunt, Vogelbescherming Vlaanderen en Bond Beter Leefmilieu

Deze organisaties kunnen we niet meegaan in de voorgestelde wijziging om wolf te verplaatsen van categorie 3 naar categorie 2 van het Soortenbesluit omwille van volgende redenen:

- Procedureel niet correct: de wolf staat ook vermeld op bijlage III van het Natuurdecreet (die de omzetting regelt van bijlage IV van de Habitatrichtlijn). Het is niet logisch om eerst het uitvoeringsbesluit aan te passen, en dan pas het decreet. Uitvoeringsbesluiten geven uitvoering aan decreten. Dus de overheid zou eerst het decreet moeten wijzigen (met advies raad van state). Is dit gebeurd? Of wil men de kar voor het paard spannen?*
- Geen Europese verplichting: zoals de Europese Commissie ook aangaf bij de bekendmaking van de wijziging van de beschermingsstatus in de habitatrichtlijn,*

verplicht die wijziging lidstaten niet om de beschermde status van de wolf nationaal te veranderen, het is louter een mogelijkheid.

- SVI zeer ongunstig: de wijziging aan de habitatrichtlijn is er gekomen omdat in een aantal landen de wolvenpopulaties stevig is toegenomen. In Vlaanderen bevindt de wolf zich nog steeds in een zeer ongunstige staat van instandhouding (cf. recent INBO-rapport). Alleen al om die reden is een verlaging van het beschermd statuut niet wenselijk.*
- Gevaarlijk precedent: het verlagen van de beschermingsstatuut voor een soort waarvan er letterlijk slechts één handvol (5) exemplaren in Vlaanderen aanwezig zijn (met name door sterfte in het verkeer), schept een gevaarlijk precedent voor andere beschermde soorten.*
- Onverenigbaar met standstillbeginsel: het verlagen van de beschermingsstatus is onverenigbaar met het grondwettelijk gewaarborgde standstillbeginsel, dat vereist dat het beschermingsniveau niet aanzienlijk mag afnemen.*
- Ontlopen van verantwoordelijkheid: uit de toelichting aan de Vlaamse regering bij de voorgestelde wijzigingen lijkt de voorgestelde wijziging ingegeven door de wens om de verplichtingen rond het voorkomen van onopzettelijke doding (bijvoorbeeld door verkeersknelpunten) juridisch te omzeilen. De overheid zou juist actie moeten ondernemen om deze impact tegen te gaan, in plaats van het probleem 'juridisch weg te evacueren' door de juridische kaders te verzwakken.*
- Inmenging in lopende rechtszaak: uit de toelichting lijkt de wijziging ook een poging te zijn om schuld en verantwoordelijkheid in een lopende rechtszaak ("De Wolvenzaak") te ontlopen. "Door het verplaatsen naar categorie 2 verlaagt de kans dat dergelijke maatregelen afdgedwongen kunnen worden via rechtszaken. Dit is door het mobiele karakter van wolf wel een belangrijk issue. Het voorkomt dat we verplicht worden om langs gewestwegen afrasteringen te plaatsen en het laat toe dat we op onze eigen tempo en in het kader van een breder soortenbeleid kunnen investeren in afrasteringen waar relevant." Het is ongepast om wetgeving te wijzigen terwijl er een rechtszaak over dit thema loopt. Dit ondermijnt het vertrouwen in de overheid (ontwijken verantwoordelijkheid) en is juridisch op zijn zachtst gezegd weinig kies.*

Sterfte in het verkeer

Gezien de motivatie van de beslissing gaan we nog even verder in op het knelpunt van sterfte in het verkeer. Uit de motivatie blijkt dat de Vlaamse overheid niet wil 'verplicht worden' om afrasteringen te plaatsen langs gewestwegen, dat ze dat op 'eigen tempo' wil doen en dat ze wildrasters om sterfte van wolven in het verkeer te vermijden 'irrelevant' vindt.

- Tempo ontsnippering is nul: de huidige Vlaamse regering trok nul euro uit voor het Vlaams Actieprogramma Ecologische Ontsnippering (VAPEO), heeft de betreffende dienst bij departement Omgeving ontbonden en zet geplande investeringen om wildrasters te plaatsen zelfs stop. Dit is bezwaarlijk 'op eigen*

tempo' te noemen en haalt de motivatie voor de verlaging van de bescherming van wolf onderuit.

- Relevantie voor wolf, wild en verkeersveiligheid: uit de praktijk blijkt dat er enkele heel specifieke plaatsen zijn in Vlaanderen waar wolven doodgereden worden in het verkeer. Het gaat niet over het afrasteren van 'alle gewestwegen', maar specifieke knelpunten, en zoals steeds in goed ontsnipperingsbeleid zou dat een combinatie van willdrasters én veilige faunapassages over de weg (zoals ecoduct, ecotunnel, ...) moeten zijn. Dergelijke maatregelen zijn bijzonder relevant voor wolven, een soort die in lage aantallen leeft en grote afstanden aflegt, maar ook voor het vermijden van sterfte in het verkeer van ander wild zoals everzwijn en ree. Bovendien gaat het hier niet alleen om de veiligheid van de dieren en het mitigeren van de negatieve impact van ons dichte wegennetwerk, maar ook om de veiligheid van de weggebruiker. Hoewel een directe aanrijding met wild meestal enkel (aanzienlijke) blikshade veroorzaakt, kan een uitwijkmanoeuvre voor onverwacht overstekend wild (ongeacht de grootte en de soort) ook zware gevolgen hebben voor de inzittenden van het voertuig.*
- Averechtse maatregelen: dat de maximum toegelaten snelheid, op de wegen waar de knelpunten zich voordoen, zelfs opgetrokken is van de standaard 70 km/u in Vlaanderen naar 90 km per uur, geldt als een contraproductieve maatregel die de kans op aanrijding net vergroot in plaats van doet afnemen. De (bij tijden defecte) dynamische oversteekplaats is niet effectief gebleken om aanrijdingen met wolven te vermijden.*

Ruimere context wolvenbeleid in Vlaanderen

Deze beschermingsverlaging, met bijsluitende motivatie om verantwoordelijkheden te ontlopen, is ook opvallend binnen de ruimere context van het wolvenbeleid in Vlaanderen. Dat beleid is er sinds het Wolvenplan officieel op gericht om duurzaam samenleven mogelijk te maken en heeft zich tot nu toe gefocust op bouwen aan draagvlak door (zeer succesvol) in te zetten op een preventiebeleid om schade te voorkomen. Het andere luik om samenleven mogelijk te maken, met name actieve herstelmaatregelen (onder andere om onopzettelijk doding te vermijden, zoals verplicht volgens artikel 12.4 van de Habitatrichtlijn) bleven uit. Er werd geen officieel Soortbeschermingsplan opgesteld, noch op Vlaams niveau, noch grensoverschrijdend en er werden ook geen Speciale Beschermingszones aangeduid (nochtans verplicht, want wolf staat ook op bijlage 2 van de Habitatrichtlijn). Daarentegen werden zelfs maatregelen genomen die negatief zijn voor de soort zoals het omheinen van SBZ-gebied Groot Schietveld en worden geplande maatregelen voor ontsnippering door deze Vlaamse regering stopgezet. In dat licht getuigt ook de voorliggende wijziging van de beschermingsstatus van wolf eerder van onwil om te werken aan een gunstige staat van instandhouding van een wolvenpopulatie in Vlaanderen. Ook nu wolf verplaatst is van bijlage 4 naar bijlage 5 van de Habitatrichtlijn, staat ze ook nog steeds op bijlage 2 en moet de soort nog steeds in gunstige staat van instandhouding gebracht worden. Voor een soort waar er letterlijk maar een handvol individuen in Vlaanderen rondlopen, maakt ook sterfte door onopzettelijke doding een groot

verschil voor de instandhouding van de populatie en is dus een downlisting onwenselijk.

Constructief alternatief – categorie 3 verruimen: In plaats van de wolf te 'downlisten', stelt Natuurpunt voor om de definitie van categorie 3 in het Soortenbesluit niet langer exclusief voor te behouden voor soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn, maar aan te vullen met soorten die zich in Vlaanderen in een (zeer) ongunstige staat van instandhouding bevinden. Door categorie 3 open te trekken, kan Vlaanderen soorten, die het in Europa relatief goed doen, maar zich bij ons in een kritieke staat van instandhouding bevinden, onderwerpen aan een strenger beschermingsregime. Dit stelt de Vlaamse overheid in staat om beleid te voeren dat specifiek is afgestemd op de Vlaamse context, in plaats van blindelings de Europese ondergrens te volgen.

Standpunt Landelijk Vlaanderen en Boerenbond

Landelijk Vlaanderen kan zich, onder een aantal voorwaarden, vinden in de voorgestelde verschuiving van de wolf van categorie 3 naar categorie 2 in bijlage 1 van het Soortenbesluit.

De kernbescherming blijft volledig behouden.

De verbodsbepalingen uit artikel 10, met name het verbod op doden, vangen, opzettelijk betekenisvol verstoren en het opzettelijk beschadigen of vernietigen van voortplantings- of rustplaatsen, gelden voor categorie 2 in dezelfde mate als voor categorie 3. Enkel de bijkomende bescherming tegen onopzettelijke beschadiging van rust- of voortplantingsplaatsen, specifiek aan categorie 3 gekoppeld, vervalt. De facto verandert de beschermingsstatus van de wolf dus niet.

Systeemlogica van het Soortenbesluit.

Categorie 3 is uitdrukkelijk voorbehouden voor soorten die onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn vallen. Nu de wolf Europees naar bijlage V is verschoven, ontstaat een inconsistentie met dat eigen criterium indien de wolf in categorie 3 zou blijven, los van de vraag of de Europese wijziging de lidstaten al dan niet verplicht. Landelijk Vlaanderen is van oordeel dat dit geen schending van het standstillbeginsel inhoudt: dat beginsel verzet zich tegen een aanzienlijke vermindering van het beschermingsniveau, terwijl de kernverbodsbepalingen (doden, vangen, opzettelijk verstoren, opzettelijk beschadigen of vernietigen van rust- of voortplantingsplaatsen) onverkort van kracht blijven. Enkel een bijkomende, aan onopzettelijke schade gekoppelde bepaling vervalt. Om dezelfde reden houdt de wijziging ook geen precedent in voor een verzwakking van het beschermingsregime van andere soorten: de aanpassing volgt automatisch uit een reeds vastgestelde wijziging van de Europese bijlage-indeling, en is geen zelfstandige beleidsbeoordeling over de beschermingswaardigheid van de wolf.

Grensoverschrijdende populatie.

De wolvenpopulatie die Vlaanderen bereikt, maakt deel uit van een veel grotere, grensoverschrijdende Midden-Europese populatie met voortdurende genetische en

demografische uitwisseling. Landelijk Vlaanderen erkent de lokaal precaire situatie die de Raad terecht aanhaalt, maar wijst erop dat de categorie-indeling een juridisch beschermingsregime betreft en geen uitspraak inhoudt over het engagement van Vlaanderen om te investeren in het herstel van de soort.

Afrastering is geen doel op zich.

Landelijk Vlaanderen erkent, samen met Natuurpunt en Vogelbescherming Vlaanderen, dat een veralgemeende afrasteringsverplichting langs alle gewestwegen geen goed instrument is: dat staat op gespannen voet met jarenlange inspanningen tegen landschapsversnippering en is minder doelmatig dan gerichte investeringen op vastgestelde knelpunten, gecombineerd met faunapassages. Landelijk Vlaanderen vraagt wel uitdrukkelijk dat het wegvallen van deze automatische juridische hefboom niet gebruikt wordt om investeringen in gerichte ontsnippering (VAPEO en gelijkaardige programma's) uit te stellen. Een geloofwaardig "eigen tempo" veronderstelt een reëel en gebudgetteerd engagement, met een duidelijk tijdsplan.

Afstemming met het Natuurdecreet.

Landelijk Vlaanderen erkent dat ook bijlage II van het decreet Natuurbehoud moet worden aangepast om tot een juridisch consistent geheel te komen, en deelt de vraag om dit niet onbepaald uit te stellen. Landelijk Vlaanderen ziet in het ontbreken van die aanpassing op dit moment evenwel geen reden om de besluitwijziging zelf aan te houden: een verplichte volgtijdelijkheid, eerst het decreet, dan pas het besluit, dreigt de aanpassing voor onbepaalde tijd te bevriezen, gezien een decreetswijziging doorgaans een veel langer traject doorloopt. Landelijk Vlaanderen vraagt daarom een geformaliseerd en gedateerd engagement om de decreetswijziging op korte termijn te laten volgen, veeleer dan de huidige wijziging daarvan afhankelijk te maken.

Landelijk Vlaanderen vraagt tot slot om bij de verdere uitwerking van het wolvenbeleid in te zetten op duurzame coëxistentie: voldoende bescherming van de soort en een geloofwaardig herstelbeleid enerzijds, voldoende oog voor de praktische en sociaaleconomische realiteit van landbouwers, veehouders en private eigenaars anderzijds, met actieve betrokkenheid van deze groepen bij de verdere uitwerking van beheervoorwaarden.

3 Overige aanbevelingen

3.1 Digitalisering (wijziging bijlage 3)

- [11] **Behoud ook de mogelijkheid van een analoge optie.** De Raad begrijpt de motivering om de afwijkingsaanvraag per e-mail te schrappen ten voordele van het bestaande e-loket. De Raad kan zich vinden in de stimulans tot een gestroomlijnd gebruik van het e-loket, maar vraagt dat een analoog alternatief voor het aanvragen van afwijkingen beschikbaar blijft voor wie niet over de nodige digitale vaardigheden of toegang beschikt.

3.2 Conformiteit aan verdrag van Aarhus

- [12] **Wijzig ook artikel 22, van het Soortenbesluit in functie van conformiteit aan het Verdrag van Aarhus.** In zijn arrest van 8 februari 2024 (nr. RvVb-A-2324-0435, kleiputten van Terhagen) oordeelde de Raad voor Vergunningsbetwistingen dat de Vlaamse praktijk om het afwijkingsverzoek pas na de afgifte van een omgevingsvergunning te behandelen, strijdig is met de Project-MER-richtlijn, die vereist dat de milieueffectbeoordeling volledig is vóór de vergunningsbeslissing. De Raad voor Vergunningsbetwistingen stelde daarbij vast dat artikel 22 van het Soortenbesluit een besloten aanvraagprocedure inricht: er is geen verplichte bekendmaking van de aanvraag, noch van de beslissing, en dus geen publieke inspraak. Dat is niet verenigbaar met het Verdrag van Aarhus. De Minaraad beveelt aan om artikel 22 in die zin aan te passen, maar vraagt dat de uitwerking ervan proportioneel blijft en dat de reikwijdte duidelijk afgebakend wordt.